

SAMLM

SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

FONS PERSONAL

Descripció i inventari del fons

605.- Joan Llaverias i Labró

Descripció del fons personal

605.- Joan Llaverias i Labró

FITXA DE DESCRIPCIÓ.

Codi de referència

Codi país CAT Codi arxiu SAMLM Codi 605

Títol del fons

PERSONAL: JOAN LLAVERIAS

Dates de formació

1887 - 1979

Nivell de descripció

Inventari – catàleg.

Volum i suport

2 caps de documentació en paper.

Nom(s) del(s) productor(s)

Joan Llaverias i Labró.

Història de l'organisme/Biografia del productor

Va néixer a Vilanova i La Geltrú el 10 de novembre de 1865. Relativament grandet va començar el batxillerat, sense massa èxit, segons confessava. Als 15 anys el porten cap a Barcelona i, emprés pel seu avi, entra més tard – el curs 1882 – 1883 – a estudiar a Llotja, on té per company Fèlix Mestres, Utrillo, Baixeras i d'altres. Llaverias deia, irònicament, que foren “cinc o sis cursos de pintar a l'oli i homes despullats. I he resultat – afegia – marinista i pintor a l'aiguada, que ningú m'ha ensenyat...”

Després d'acabats aquells estudis, va fer de mestre de dibuix a Vilanova i La Geltrú, on l'any 1899 va obtenir el primer premi i un accèssit al concurs de cartells de Carnaval.

El 2 de gener de 1902 apareix com a membre fundador del setmanari satíric barceloní “Cu-Cut”, publicació adscrita a la línia de la Lliga Regionalista, el director de la qual era Gaietà Cornet, creador de la figura típica de la revista – el pagès amb barretina- que també Llaverias reproduïa admirablement. La mort de “Cucut” vingué precisament per un dibuix satíric de Llaverias publicat en el núm. 518 del 25 d'abril de 1912, dedicat a glossar el viatge artístic de l'Orfeó Català a Madrid. La portada va molestar gent important i la redacció optà per clausurar la publicació.

L'any 1905, quan tenia quaranta anys, Joan Llaverias inicia la seva dedicació a l'aquarel·la, gènere en el que excel·lí. Aquest mateix any ve a Lloret per primera

vegada i aquí descobreix la riquesa de llum i color de les platges i cales i aprèn a jugar amb l'aigua del nostre mar. 21 de gener celebra una memorable exposició de 40 obres, a la Sala Parés de Barcelona, sota el títol de "La Catalunya Grega", que assolix un gran èxit de crítica i de públic.

Sembla que és també per aquest temps que pinta una tela de l'altar del Carme, avui desapareguda, per l'església parroquial de Lloret. A partir de 1906 es constitueix en assidu col·laborador d'"En Patufet". Joan Llaverias s'ocupa de les il·lustracions corresponents a les seccions "Episodis i aventures", escrita per Josep Mª Folch i Torras. També féu els dibuixos de la secció "Faula", on pogué desplegar la seva gran habilitat de dibuixant d'animals. Igualment col·laborà en "El Violet" (publicat de 1922 a 1931) i a "L'Esquitx" (de 1931 a 1936). Moltes de les il·lustracions de les obres de Folch i Torras publicades a la Biblioteca Patufet, creada l'any 1907, es deuen igualment a Joan Llaverias.

Aquell mateix any de 1907, per la diada de Sant Jordi, col·laborà a la festivitat celebrada a Lloret amb la cessió d'una aquarel·la per a reduir despeses. També pintà "La processó marítima de Santa Crisitina" encarregada per un hisendat local que, a l'hora de la veritat, va espantar-se davant del preu i l'obra acabà a mans d'un col·leccionista barceloní. Llaverias féu diverses versions d'aquesta processó per mar. Una d'elles, fou donada per la família Cantín – Llaverias a l'Obreria de Santa Cristina i s'exhibeix en el santuari del mateix nom.

A més d'altres exposicions – en tota la seva vida en féu unes 35 – el 1911 exposa a la "Victoria Gallery" de Londres, on presenta 50 aquarel·les que obtenen un èxit significatiu. L'any 1912 exposa al "Faiànç Català", amb una col·lecció que agrupa sota el nom de "La Muntanya del misteri" (Montserrat). L'any 1914 s'estableix a Lloret definitivament, i es franqueja amb la gent i els joves, alguns dels quals, interessats per la pintura, el segueixen devotament. L'artista col·labora, d'altra part, en diverses obres de caràcter cultural – un festival de teatre a benefici dels pobres, l'estiu de 1919; els Jocs Florals del 22 d'agost de 1920, la confecció d'algunes capçaleres del quinzenari "Aires Lloretencs" que apareix a la nostra vila el primer d'octubre de 1933... Llaverias no es cansà de pintar Lloret fins que acabà les seves forces. Va morir el 18 de novembre de 1938, (curiosament, "En Patufet" deixava també d'existir la setmana del 24 al 31 de desembre de 1938, un mes més tard de la mort del dibuixant).

Antoni Fàbregas el definia així: "Era alt, barbut i corpulent. El recordo amb el seu barret de tela, ulleres i pantaló blanc. La seva veu greu tenia un xiulet asmàtic. La seva parla era cordialment humana i els seus actes de cristiana convicció; irònicament comprensiu i amb un profund sentit de l'humor. Contemplava la naturalesa amb l'apassionament d'artista i estimava les seves criatures amb tendresa franciscana".

En l'obra de Llaverias destaca la producció pictòrica – olis i, especialment, aquarel·les – i la producció de dibuixos. Els que representen animals són realment antològics. Es pot dir que, com en el cinema de Walt Disney, Llaverias fa parlar els animals. Els seus dibuixos són expressius, d'una gran vivacitat i, també, és clar d'una fina ironia. Podríem dir que en Walt Disney els animals queden, en certa manera, caricaturitzats, en basar-se el dibuixant, especialment en uns trets bàsics. En Llaverias, l'animal queda tot ell ben definit, sense oblidar detalls, però, alhora, queda humanitzat. Però el nostre artista no es limita únicament a les bèsties que, com veiem, ocupen gairebé la

major part de l'obra, sinó que, com hem dit, en il·lustrar les diverses històries de Folch i Torras, ens interpreta genialment escenes casolanes, del camp i de la marina, ens presenta tipus humans a voltes caricaturescos, ens pinta personatges d'un realisme extraordinari, ens perfila tipus allunyats en el temps i en l'espai que exciten la fantasia dels menuts: pirates, indis, aventurers, caçadors, personatges de la cort i de la societat del segle passat... Caldria pensar, també, si algunes escenes de mar, de naufragis, de pescadors, no tenen, en el fons, un esperit i un record del Lloret mariner i pescador d'abans... perquè, difícilment, els noms de Lloret i de Joan Llaverias es poden concebre per separat.

(Vallarnau. Extret del catàleg "*Exposició – homenatge Joan Llaverias*" – Ajuntament de Lloret de Mar. Del 12 al 27 de març de 1983.)

Història arxivística **Dades sobre l'ingrés**

En Lluís Cantín va fer una primera cessió d'aquest fons documental el 19 de desembre de 1987 per tal que es poguessin mostrar a l'exposició permanent dedicada a Joan Llaverias que es trobava instal·lada a la segona planta del Museu Can Garriga. En aquest mateix document de cessió també hi constaven objectes personals del pintor i alguns quadres pintats per Llaverias.

Però, el 15 de desembre de 2000, en Lluís Cantín Llaverias, després d'haver parlat diverses vegades amb el responsable de l'arxiu (que llavors, d'alguna manera, també gestionava el Museu Can Garriga), va signar un document on feia donació específica de la documentació a l'Ajuntament de Lloret de Mar, amb destí al servei d'arxiu municipal i, així mateix, també feia donació definitiva dels objectes i dels quadres a l'Ajuntament però amb destí al Museu Municipal de Lloret de Mar. Diferenciant, així, allò que constituïa el patrimoni documental del pintor, i el patrimoni artístic i museístic realitzat per Llaverias.

Tot i aquesta diferenciació, la documentació de Llaverias va continuar exposada a la segona planta del Museu Can Garriga, fins que el dia 1 de gener del 2004 l'Ajuntament de Lloret va decidir tancar provisionalment el Museu de Can Garriga per tal de procedir a una restauració a fons de l'edifici i a una renovació del material exposat. Així, el 28 de maig del 2004, el Sr. Santi Moret, que era el subaltern dedicat a la conservació i custòdia del material i objectes que s'exposaven al Museu Can Garriga, va ingressar en aquest servei d'arxiu municipal el fons documental de Joan Llaverias.

Abast i contingut informatius

No es tracta d'un fons massa voluminós. Hi ha un sol escrit de correspondència, hi ha diversos blocs de dibuix on prenia uns primers esbossos, hi ha alguns apunts com a professor a l'escola professional de la dona, i, majoritàriament, hi ha una mostra de catàlegs sobre diferents mostres expositives de la seva obra.

D'altra banda, en aquest fons personal s'hi ha incorporat un seguit de documentació que, tot i que estrictament no formi part del fons de Joan Llaverias, s'ha considerat convenient incorporar-la atesa la seva estreta vinculació amb la vida i obra del pintor. Així, tenim alguns exemplars de catàlegs sobre dibuixos i pintures de Joan Llaverias

realitzats després de la seva mort (anys 1952, 1974, 1979, 1987...) i diferents exemplars de revistes del Cu-Cut, En Patufet i, fins i tot, cromos dels episodis històrics de Catalunya i de El hombre y las fieras, on podem trobar moltes il·lustracions de Joan Llaverias. Aquests exemplars, varen ser dipositat pel Sr. Joan Domènech i que, per tant, qualsevol utilització per a mostres expositives o de reproducció cal que tingui la seva aprovació.

Avaluació, tria i eliminació

No s'ha fet cap procés d'avaluació i/o eliminació de documents.

Incrementes

No és previst.

Sistemes d'organització

La documentació és encapsada i es troba en bones condicions de conservació.

Condicions d'accés

La documentació d'aquest fons és d'accés públic.

Condicions de reproducció

Per tal d'assegurar l'adequada conservació d'aquest fons, no es permet la seva reproducció.

Llengua i escriptura

Català, castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics (Conservació)

La documentació es conserva en dipòsits condicionats a una temperatura de 18º C. i a una H.R. del 60%.

Instruments de descripció

Hi ha un inventari, en suport paper, que es troba disponible a la biblioteca auxiliar de l'arxiu. Tanmateix, l'inventari també es pot consultar a través d'una base de dades informàtica.

Existència i localització dels originals

Existència i localització de còpies

Unitats de descripció relacionades

Bibliografia

AADD. *Exposició – Homenatge a Joan Llaverias*. Biblioteca – Museu Balaguer de Vilanova i La Geltrú. Vilanova i La Geltrú. 1974

Ajuntament de Lloret de Mar. *Exposició homenatge a Joan Llaverias*. Ajuntament de Lloret de Mar. Lloret de Mar. 1983

Ajuntament de Lloret de Mar. *Exposició inaugural de la col·lecció Llaverias*. Ajuntament de Lloret de Mar. Lloret de Mar. 1987

Domènech, Joan. *Joan Llaverias. Pintor de Lloret*. Ajuntament de Lloret de Mar. Lloret de Mar. 1988.

Notes

Autoria i fonts

Inventari/catàleg del fons arxivístic: Joaquim Daban i Massana.

Regles i convencions

Data(es) de la (es) descripció(ns)

Octubre – novembre de 2005.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ.

605 - FONS PERSONAL JOAN LLAVERIAS.

100.- DOCUMENTACIÓ PERSONAL I FAMILIAR.

110.- Correspondència.

120.- Formació acadèmica.

200.- ESCOLA PROFESSIONAL DE LA DONA.

300.- IMATGES

400.- BIBLIOTECA AUXILIAR.

410.- Catàlegs d'exposició.

420.- Recull de premsa.

430.- Llibres, revistes i cromos il·lustrats per Joan Llaverias.

Inventari del fons personal

605.- Joan Llaverias i Labró

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST 605.110
FONS PERSONAL: JOAN LLAVERIAS
SECCIÓ DOCUMENTACIÓ PERSONAL I FAMILIAR
SUBSECCIÓ CORRESPONDÈNCIA

ASSUMPTE

DATA

SIG. TOP

Targeta de Joaquim Mir, adreçada a Joan Llaverias.

Data: 23 de desembre de 1935. . .

1935

66.194.1

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST	605.120
FONS	PERSONAL: JOAN LLAVERIAS
SECCIÓ	DOCUMENTACIÓ PERSONAL I FAMILIAR
SUBSECCIÓ	FORMACIÓ ACADÈMICA

ASSUMPTE	DATA	SIG. TOP
Bloc de dibuix que abans havia servit per anotar lliçons de francès. Llaverias n'aprofita el revers de les pàgines. De tapes grogues...	1910 ca.	66.195.5
Bloc de dibuixos amb coberta dura, de color verdós, amb la paraula "Album" en daurat...	1892 - 1894	66.195.2
Bloc de dibuixos en llibreta d'espiral. Clàssic...	1910 ca.	66.195.3
Bloc de dibuixos en llibreta d'espiral. Clàssic...	1910 ca.	66.195.4
Documents acreditatius de les qualificacions a l'Escola Ofial de Belles Arts de Barcelona, en l'assignatura de composició en dibuix. Dos documents...	1887	66.194.2

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST	605.200
FONS	PERSONAL: JOAN LLAVERIAS
SECCIÓ	ACTIVITAT EDUCATIVA
SUBSECCIÓ	ESCOLA PROFESSIONAL DE LA DONA

ASSUMPTE	DATA	SIG. TOP
Document de presa de possessió com a professor de l'Escola Professional de la Dona. Data: 9 de novembre de 1936. Inclou dues fulles de reintegrament de paper de l'estat.. .	1936	66.194.5
Opuscle imprès del programa que donava J. Llaverias a l'Escola Professional de la Dona.. .	1933 ca.	66.194.3
Plecs de fulls manuscrits amb anotacions de lliçons que impartia sobre dibuix. Són 5 fulls de tamany folii, doblengats a tamany quartilla.. .	1933 ca.	66.194.4

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST

FONS

SECCIÓ

SUBSECCIÓ

ASSUMPTE

DATA

SIG. TOP

Fotografia de Joan Llaverias. Blanc i negre.
Autor: fotografia Conill. . .

1910 ca.

66.194.20

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST	605.410
FONS	PERSONAL: JOAN LLAVERIAS
SECCIÓ	BIBLIOTECA AUXILIAR
SUBSECCIÓ	CATÀLEGS D'EXPOSICIÓ

ASSUMPTE	DATA	SIG. TOP
Catàleg d'exposició "Exposició - homenatge a Joan Llaverias". Data: del 12 al 27 de març 1983. . .	1983	66.194.17
Catàleg d'exposició "Exposició - homenatge a Joan Llaverias". Data: gener 1974. Biblioteca - Museu Balaguer. Vilanova i la Geltrú. . .	1974	66.194.18
Catàleg d'exposició "Exposició - homenatge a Joan Llaverias". Data: maig - juny 1974. Reial Cercel Artístic. . . .	1974	66.194.19
Catàleg d'exposició "Exposició - homenatge a Joan Llaverias". Data: maig - juny 1974. Reial Cercel Artístic. . . .	1974	72.59.
Catàleg d'exposició "Exposició inaugural de la col·lecció Llaverias - Ajuntament de Lloret de Mar". Nombre de pàgines: sense paginar (24); Tintes. . .	1987	66.194.15
Catàleg d'exposició "Exposición - homenaje a Juan Llaverias" . . .	1952	66.194.16
Catàleg d'exposició a Ca l'Esteva: "Blanes, Lloret i Tossa". . .	1908	66.194.9
Catàleg d'exposició a Fayaç Català. "La montanya del misteri". Llaverias i Dolors Anglada. Data: 23 de març - 6 d'abril de 1912. . . .	1912	66.194.13

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST	605.410
FONS	PERSONAL: JOAN LLAVERIAS
SECCIÓ	BIBLIOTECA AUXILIAR
SUBSECCIÓ	CATÀLEGS D'EXPOSICIÓ

ASSUMPTE	DATA	SIG. TOP
Catàleg d'exposició a I.N.L.E.; Barcelona. "Exposición Joan Llaverias: 1865 - 1938". . .	1977	66.194.7
Catàleg d'exposició a la Pinacoteca "Exposició Llaverias. Aquarel·les, olis, dibuixos". Data: febrer - març de 1930. . .	1929	66.194.11
Catàleg d'exposició a la Pinacoteca "Exposició Llaverias. Aquarel·les, olis, dibuixos". Data: febrer de 1930. . .	1930	66.194.10
Catàleg d'exposició al Fayança Català: "Montserrat". Data: 16 d'abril de 1910. . .	1910	66.194.8
Catàleg d'exposició Galeria Vell i Nou. Barcelona, 1979. "Exposición de dibujos publicados y originales de los artistas R. Opisso. J. Llaverias". Data: del 4 al 23 d'octubre de 1979. . .	1979	66.194.14
Catàleg d'exposició, a Can Parés: "La Catalunya Grega". Data: Gener de 1906. . .	1906	66.194.12
Exposició. Projecte de cartell expositiu titulat "Exposició d'aiguadas den Llaverias a can Parés", en llapis s'apunta "1a. exposició". . .	1905 ca.	66.195.6

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST	605.420
FONS	PERSONAL: JOAN LLAVERIAS
SECCIÓ	BIBLIOTECA AUXILIAR
SUBSECCIÓ	RECALL DE PREMSA

ASSUMPTE	DATA	SIG. TOP
Especial de La Vanguardia Española, dedicada al mil·lenari de Lloret de Mar. Data: 23 de juliol de 1966. Nº 31.150. . . .	1966	66.195.1
Retall d'un diari del dimarts 15 de febrer de 1955, amb un article sobre J. Llaverias titular "Juan Llaverias, el mejor animalista de España"... . .	1955	66.194.6

Inventari del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

SIG.SIST	605.430
FONS	PERSONAL: JOAN LLAVERIAS
SECCIÓ	BIBLIOTECA AUXILIAR
SUBSECCIÓ	LLIBRES, REVISTES I CROMOS IL·LUSTRATS PER JOAN LLAVERIAS.

ASSUMPTE	DATA	SIG. TOP
Col·leccions completes de cromos dels Episodis històrics de Catalunya i de El hombre y las fieras. Els dibuixos foren fets per Joan Llaverias. Atenció: tot i que són propietat municipal, es considera convenient	1930 ca.	66.195.9
Exemplars de la revista Cu-Cut, que contenen il·lustracions de Joan Llaverias. Atenció: és possible que aquests exemplars haguessin estat dipositats per Joan Domènech. De moment, però, es creu	1905 - 1908	66.195.11
Exemplars de la revista En Patufet, que contenen il·lustracions de Joan Llaverias. Atenció: és possible que aquests exemplars haguessin estat dipositats per Joan Domènech. De moment, però, es creu	1926 - 1938	66.195.10
Llibre de lectura amb il·lustracions de Joan Llaverias... .	1935 ca.	66.195.7
Llibre de lectura. Historia Sagrada Educativa. Soronellas i Llaverias. Amb il·lustracions de Joan Llaverias... .	1930 ca.	66.195.8